

SVALBARD KIRKE

Årsrapport 2021

Innhold

I	Innledning - annerledesåret, nok en gang	s 3
II	Introduksjon til virksomheten og hovedtall	s 4
III	Arbeidsområder	s 9
IV	Drift	s 19
V	Blikk framover	s 20
VI	Årsregnskap	s 21

I Innledning – annerledesåret, nok en gang

Det som kom kastende over oss i mars 2020, ble værende helt til nå som denne rapporten skrives. «Alt blir bra» skrev ungene på sine regnbuetegninger våren 2020. «Alt blir bra til slutt» har vi voksne gått rundt og sagt. Og lagt plan A og B og C. For virksomheter, aktiviteter, møter, høytider, feiringer. Og snakket om «den nye normalen». Og det var kanskje dette – å være forberedt på raske skiftninger, nye innstramminger da vi trodde det nesten var over, hele tiden prøve å se litt lenger fram. Innstille seg, omstille praksis, gjøre fleksibilitet til overstyrende norm. For nå var det ikke lenger unntakstilstand. Nå er det dette vi lever med og i og gjør det beste ut av – det er jobben, det er for oss å være kirke.

Den hektiske aktiviteten i Beredskapsrådet på Svalbard fra 2020, roet seg etter som rutiner kom på plass og situasjonen var blitt mer oversiktlig. All kompetanse vi hadde opparbeida i løpet av 2020 med tanke på smittevern, oppdatere veiledere, kommunisere ut begrensinger og muligheter, kom til nytte i 2021. Som kirke nøt vi godt av tett kontakt med ansvarlig smittevernlege ved sykehuset når vi skulle balansere mellom nasjonale kirkelige retningslinjer og lokal virkelighet.

Men Longyearbyens befolkning kjente konsekvensene av reiseråd, tvungne tester, mindre aktivitet, redusert kapasitet. Det er lett å identifisere alle som måtte omstille seg, søke kompenseringer, få bedriftene til å gå rundt. Men det er ikke så lett å få øye på de som blir sittende inne i studenthyblene, med digital undervisning, strenge restriksjoner på sosial omgang – og veldig langt hjemmefra. Da må landsbyen trø til, da må Studentsamskipnad og kirke invitere til pølsegrill i sjøkanten. Være enda tydeligere på invitasjonene til samtaler eller utegudstjenester. Gjøre tydelig at det finnes muligheter. Vi er her.

Refundamenteringa av Svalbard kirke som starta i mars 2020, var ferdig i utgangen av mai 2021. Etter 15 måneders omflakkende tilværelse for aktivitetene, kunne vi ta kirkebygget i bruk igjen med besøk av Kroken Tweens fra Tromsø. Det var heilt riktig at det var ungene som gjenåpna kirka. Endelig kunne vi flytte kontorene tilbake og gjenoppta virksomhet i kirkerom og peisestue. Skifte av vinduer og tak står igjen. Det er nå planlagt til sommeren 2022.

Gradvis har vi kunnet gjeninnta Svalbard Kirkes fysiske posisjon i lokalsamfunnet både med sin historie og som et åpent, gjestfritt og inkluderende rom. Kirka er et viktig symbolbygg og vakkert landemerke, men det er den erfarte åpenheta som bemerkes. Åpenhet forstått som åpen døgnnet rundt, og åpenhet forstått som at det er et sted som rommer menneskenes liv, slik som de er.

Markeringa av 100 år med kirke på Svalbard fra forsommeren og ut året, med et høydepunkt rundt 28. august som var vigslingsdag for Vår Frelses kirke i 1921, står som et gyllent semikolon. Vi stoppet opp, så oss tilbake, så oss rundt og vendte blikket framover – utfordret, i takknemlighet. Vi har fortsatt et særoppdrag i nord.

Longyearbyen, 16. februar 2022
Siv S. Limstrand
Sokneprest på Svalbard

II Introduksjon til virksomheten og hovedtall

Svalbard Kirke er verdens nordligste kirke. Den er en del av Tromsø Domprosti og Nord-Hålogaland bispedømme. Den økonomiske tildelinga kommer gjennom kapittel 1 i Svalbardsbudsjettet, og var i 2021 5,6 millioner. Den inngår ikke i rammetilskuddet fra Barne- og familiedepartementet til Den norske kirke. Ved skillet mellom stat og kirke fra 2017, er Svalbard Kirke nå organisert under Kirkerådet med videre kobling til Nord-Hålogaland bispedømme og Tromsø Domprosti. Kirkerådet har vedtatt en egen paragraf i økonomireglementet for Den norske kirke, §2c som omhandler Svalbard kirke. Dette sikrer at midlene kommer til anvendelse kun på Svalbard og bruken av tilskuddet rapporteres særskilt til departementet gjennom denne rapporten. Det er direkte kontakt mellom Kirkerådet og Justisdepartementet.

Selve bygget Svalbard Kirke er eid av Statsbygg, med Svalbard kirke som leietaker. Statsbygg står for vedlikehold og teknisk tilsyn. Som nevnt i innledninga, er vi i tillegg til koronasituasjonen inne i store rehabiliteringsprosjekt 2020-2022 som preger arbeid og aktivitet. Konsekvensene kommer vi stadig tilbake til i årets rapport.

Årstall	Antall besøkende
2015	30 721
2016	29 466
2017	29 899
2018	29 846
2019	45 071
2020	-----
2021	-----

Svalbard Kirke er under normale forhold åpen hele døgnet og gir dermed et viktig tilbud til fastboende og besøkende. Fra mars 2020 og fram til juni 2021 gjorde kombinasjonen av korona og refundamentering det vanskelig og etter hvert umulig å holde kirka fysisk åpen: gudstjenester og aktiviteter ble først stoppet, så tillatt under strenge begrensinger. Mange av gudstjenestene ble lagt utendørs og på Huset i første halvdel av 2021. Svalbard kirke ble holdt åpen daglig i sommersesongen, med ca 300 besøkende i uka. Dørtelleren ble demontert da byggearbeidet startet, men oppmøtetall for kirkelige handlinger og aktiviteter er ført i annen statistikk. Vi oppgir derfor ikke antall besøkende for 2021.

Folketallet på Svalbard har økt de siste åra. I Longyearbyen og Ny-Ålesund bodde det 2552 personer pr. 14. oktober 2021. Antall barn mellom 0-19 er 476. I Barentsburg er folketallet nå nede i 378.

Det er ca 35% beboere med ikke-norsk bakgrunn, og fra 52 nasjoner.

Svalbard Kirke er ei åpen folkekirke. Vi skiller ikke mellom medlemmer eller ikke. Vår oppgave og utfordring er hvordan kirka kan være en brobyggende og stabiliserende faktor i ei tid med mye endring, være et gjestfritt hjem på veien.

Samarbeidet med den katolske og den ortodokse kirke er sentralt og vil være viktig også videre. Denne typen økumenisk praksis er et viktig signal i ei tid hvor det er et generelt stort fokus på det som splitter mennesker. Vi har muligheter til å forene ved å tilby en åndelig gjestfrihet. Det har vært holdt 3 katolske messer i Longyearbyen og i Hornsund ved fader Marek og biskop Berislav Grgic, samt ortodokse messer i Longyearbyen og Barentsburg ved fader Alexander.

a. Arbeidet med smittevern og koronatiltak

Fra pandemiens utbrudd i starten av 2020, har vi forholdt oss til de enhver tid gjeldende retningslinjene nasjonalt og lokalt. Gjennom samarbeidet i Sysselimesterens beredskapsråd, har vi kunnet være tett på vurderingene som er gjort og situasjonsbeskrivelsene gitt av de forskjellige aktørene i lokalsamfunnet.

Vi har til enhver tid også forholdt oss til de kirkelige nasjonale retningslinjene og justert vår aktivitet og praksis i henhold til dem. Vi har vært i tett dialog med smittevernoverlege Knut Selmer ved Longyearbyen sykehus og avklart rammer for all aktivitet. Smittevernoverlegen har vært svært positiv til våre aktiviteter og samlinger, og sett de som viktige bidrag til innbyggernes psykiske helse.

Samtidig har vi vært heldige siden vi ikke hadde registrert smitte før senhøsten 2021. Det har gjort det mulig å operere innenfor de nasjonale reglene, og ikke strengere. Og samtidig i erkjennelsen av den beredskapsmessige sårbarheten vi alltid må forholde oss til på Svalbard.

De konkrete utfordringene og konsekvensene er beskrevet under de enkelte avsnittene i rapporten.

b. Statistikk for kirkelige handlinger

	2021	2020	2019	2018	2017
Forordnede gudstjenester	38	41	48	51	52
Fremmøte	1866	1830	2826	2712	3153
Gj.snitt pr. gudstjeneste	49	44	59	53	61
Nattverdsgjester	890	685	1815	1644	1 902
Døpte	7	7	2	6	13
Konfirmanter	14 (16 til undervisning)	10	9	13	11
Vigsler	2 (+1 velsignelse)	8	5	8	14
Minnestunder	2	1	0	2	3
Andre gudstjenester	40	56	57	58	58
Kulturarrangement	3	4	9	28	20
Ofringer (i kroner)	Vipps siden mars 2020	Vipps siden mars	71326	99163	84552
Totalt fremmøte	3536	3556	4945	6676	6911

Selv i et unntaksår som 2021 har vi hatt et forholdsvis høyt antall forordnede og andre gudstjenester. Grunnen til at tallet ikke er høyere, er at både barnehage- og skolegudstjenester ble avlyst til jul i forbindelse med oppblomstring av omikron, likedan alle seks juleturene med Sysselemesteren. Antall gudstjenestedeltakere ligger fortsatt forholdsvis høyt og gjenspeiler at mange har en sterk tilknytting til kirka. Men også at det er viktig med alt som kan oppleves som normalt.

Det er vanligvis mange tilreisende som oppsøker kirka både som besøkende og gudstjenestedeltakende. Først sommeren 2021 var det en forsiktig oppgang i antall besøkende, hovedsakelig norske gjester.

Det blir tatt inn ofringer på alle forordnede gudstjenester. Men etter pandemiens utbrudd har vi brukt vipps som innsamlingsmetode. Vi har derfor ikke oversikt over hvor mye som er samlet inn i forbindelse med gudstjenestene. Alle ofringer går til utvalgte organisasjoner som jobber i Norge eller internasjonalt. Pengene som samles inn er generelt viktige bidrag fra Longyearbyen inn i nasjonalt og internasjonalt humanitært/diakonalt arbeid. Svalbard kirke har ikke tradisjon for å ta inn kollekt til eget arbeid.

c. Ansatte

Svalbard kirke har tre ansatte i 100% stillinger. Siv S. Limstrand er sokneprest. Jovna Z. Dunfjell var kirkemusiker/trosopplærer fram til 01.12.21. Ny medarbeider er Anneli Ylitali Ottem, som tiltrer 01.04.22. Torunn Sørensen er diakoniarbeider med ansvar også for den daglige drift av kirka. Alle tre er ansatt av Nord-Hålogaland bispedømmeråd. Domprosten i Tromsø er sokneprestens nærmeste overordnede.

Sommervikarer var prest Karl Yngve Bergkaasa og sommerassistent Jan Haugan.

d. HMS

Svalbard Kirke har medlemskap i bedriftshelsetjenesten som tilbys av Longyearbyen sykehus. Der har vi tilgang til førstehjelpskurs og en innkalling i året til samtale med fysioterapeut, også om det psykososiale i arbeidsmiljøet. Dette har også i år blitt utsatt som følge av pandemien. Det tilbys også ergonomisk tilpasning av arbeidsstasjon. Hvert tredje år er det tilbud om legesjekk. Sykefraværet er generelt svært lavt, det var ikke legemeldt sykefravær i 2021. Alle ansatte har fulgt vaksinasjonsprogrammet som har vært tilbudt. To tilsatte har hatt omsorgspermisjon i 8-10 dager hver.

Tilsatte i Svalbard kirke må håndtere både våpen og snøskutere. Det er utarbeida en egen våpeninstruks som soknepresten svarer for. Vi har kun hatt én øvelse på skytebanen i 2021, men har nå tegnet bedriftsmedlemsskap i Longyearbyen Jeger og Fisk. Dette for å lette tilgangen til skytebanen og oppfylle instruks og treningsbehov.

I tilknytning til det generelle arbeidet med koronasmittevern i Svalbard kirke, har det vært to stabsmøter med særskilt fokus på ansattes sikkerhet, hvor ulike risikofaktorer har vært vurdert og rutiner etablert for å sikre en trygg arbeidshverdag.

Det ble ikke gjennomført strukturerte medarbeidersamtaler i 2021. Dette er sokneprestens ansvar og har sammenheng med prioritering av arbeidsoppgaver da virksomheten skulle flyttes tilbake til kirka.

e. Svalbard kirkeråd

Svalbard kirkeråd utfører et frivillig arbeid som sokneprestens rådgivende organ. I 2021 behandlet rådet 36 saker på 7 møter i tillegg til årsmøtet.

Årsmøte med valg av nytt kirkeråd ble avholdt søndag 14.mars 2021 etter gudstjenesten på Huset. Årsmøtet godkjente Svalbard kirkeråds regnskap ført og revidert av Pole Position Accounting.

Det er utarbeidet egen årsrapport for det lokale kirkerådet. Blant hovedsakene i 2021 var de pågående prosessene med ny kirkegård og lokal økonomiforvaltning der det vil bli opprettet en lokal stiftelse: Svalbard kirkelige stiftelse. Kirkerådet var tett på kirkas program og aktiviteter, særlig når det gjaldt markeringen av 100 år med kirke på Svalbard.

f. Markering av 100 år med kirke på Svalbard

Svalbards første kirke, Vår Frelses kirke, ble innviet 28. august 1921. I løpet av 2021 ønsket vi gjennom flere arrangement å takke for det som har vært og se fram mot nye muligheter til å være kirke på Svalbard, sammen. Slik ble programmet, hovedsakelig finansiert gjennom midler fra Opplysningsvesenets Fond (OVF):

Temakveld 15. juni:

- «Svalbard kirke – åpen for 52 nasjoner?» En samtalekveld tilrettelagt av forskerne i SSSI (Svalbard Social Science Initiative)

Jubileumshelg 27.-29. august:

- Svalbardkveld i Peisestua; Svalbardsanger og -salmer, Svalbardhistorier og vafler
- Jubileumsgudstjeneste på den gamle kirketomta, med biskop Olav Øygard, domprost Stig Lægdene, Store Norske Mandskor og økumeniske gjester. Kirkekaffe for hele byen.
- Historisk vandring på Skjæringa, med arkeolog Per Kyrre Reymert og direktør ved Svalbard Museum, Tora Hultgreen
- Jubileumsmiddag på Huset med program, Polargospel, unge musikere, hilsner
- Katolsk og ortodoks messe i Svalbard kirke
- 29. august var det 25 år siden flyulykka i Operafjellet hvor 141 personer mistet livet, hovedsaklig ukrainere og russer. Sokneprest og domprost deltok på minnemarkering ved monumentet ved foten av fjellet, sammen med Sysselimesteren og representanter fra Barentsburg.

Litteratursamtale under Longyearbyen Litteraturfestival 11. september

- Forfattersamtale med Maria Kjos Fonn i kirkas peisestue, om utenforskap

Barnas bursdagsfeiring 25. og 26. september:

- «Førsteklasses», byens 6-åringer ble invitert til samling i kirka med lek, skattejakt og utdeling av 6-årsbok
- Familiegudstjeneste med utdeling av 2-årsbok, presentasjon av konfirmantene, Polargospel sang og etterpå var det stor bursdagskake og ballonger.

Allehelgensgudstjeneste på NRK TVs og radio 7. november

- NRK tok initiativet til dette samarbeidet, og vi laget en nær og nedpå gudstjeneste hvor konfirmantene kom i fokus gjennom ulike lesninger og deltakelse. Det var ei målsetting å ta seere og tilhørere med inn i vårt liv som kirke på Svalbard.

Framtidstanker i mørketid 13. og 14. november

- Samtale i Peisestua med kunstner Olaf Storø, om endringer han har vært del av og muligheter han ser. Konfirmantene var spesielt invitert. Olaf Storø hadde

laget et nytt bilde i jubileumsgave til kirka – det viser hvordan mennesker samles i lyset og varmen fra ilden, under et russerkors.

- Salmekveld på Huset, med byens kor og lokale artister
Vinnerne av den utlyste salmekonkurransen, Angela Wallin Larsen og Vegard Schow, presenterte salmen «Her jeg ser ditt vakre lys».

Musikk gudstjeneste på Huset, første søndag i advent:

- Samarbeid med Kullstrupene, Longyearbyen blandakor, med tilreisende forsterkninger om kantaten "I denne søte juletid" av Arne Dagsvik.

III

Arbeidsområder

a. Gudstjenester og kirkelige handlinger

Statistikken viser gode besøkstall på gudstjenestene også i 2021. Det er til vanlig ulike perioder i året med en rolig start i januar, mer aktiviteter gjennom våren, sommeren som i stor grad blir preget av turistbesøk og høsten som er kort og intens. Slik sett ble 2021 ganske annerledes, med gudstjenester vekselvis på Huset og utendørs gjennom vinter og vår. Fra slutten av mai var det igjen mulig å holde gudstjenester både tirsdag og søndag i kirka.

Vi klarte i stor grad å gjennomføre månedlige familiegudstjenester, hvor Polargospel synger. De lager en fast ramme rundt familiegudstjenestene og er ofte også medliturger. Det ble i forbindelse med disse gudstjenestene invitert til utdeling av 2- og 4-årsbok, mens seksåringene fikk sin egen «Førsteklasssesdag» og 6-årsbok som en del av trosopplæringstilbudet i Svalbard kirke.

Utegudstjenester er vanligvis mest aktuelt i skutersesongen. Disse samler gjerne andre enn de som ofte ellers deltar i kirkens gudstjenester. I 2021 hadde vi totalt 11 gudstjenester ute; ved Kirkehytta i Todalen, Hiorthfjellet, Hiorthhavn, Vindodden, i Ny-Ålesund, samt utenfor kirka på julaften. I tillegg holdes de katolske messene i Hornsund ute om været tillater det.

Det var 2 vielser, hvorav en på Østkysten, og forbønn for 1 par. Det var 2 minnestunder og strømming av en begravelse fra fastlandet. 7 barn ble døpt. 16 ungdommer fulgte konfirmantundervisning vår 2021, 11 startet opp høst 2021.

Antall nattverdsgjester er i vanlige år på et høyt nivå, i underkant av 2000. Det har vært arbeidet bevisst over tid i Svalbard kirke med å skape en inkluderende nattverdpraksis. For 2021 er tallet 890. Det lave tallet reflekterer de vekslende retningslinjene vi har forholdt oss til gjennom året, med mange gudstjenester uten nattverd, og at gudstjenestebesøket på sommeren var lavere enn til vanlig.

Hver tirsdag kveld er det tradisjon for kveldsmesse. Den har en enkel form og nattverdfeiring står sentralt. På disse kveldene er praten og kirkekaffen etterpå viktig.

Noen tirsdager alternerer kveldsmesse med kulturarrangement i peisestua. I 2021 var det ikke kveldsmesser pga stengt kirke fram til 1. juni. Det er ikke tvil om at det var et savn at kveldsmessene med det sosiale møtepunktet var borte. Det var ikke aktuelt å flytte disse messene til et annet sted i byggeperioden, de hører hjemme i kirkebygget og peisestua.

I forbindelse med Longyearbyen Pride i september, inviterte vi for første gang til Regnbuemesse i Svalbard kirke. Et viktig uttrykk for solidaritet.

Høsten 2021 lagde vi for tredje gang en TV-aksjonsgudstjeneste sammen med konfirmentene, speiderne og Polargospel. "Det er hennes tur nå" gav ei tydelig anledning til å integrere engasjementet for jenters og kvinners menneskerettigheter vårt i gudstjenesten.

Allehelgensgudstjenesten ble i år overført av NRK TV og radio. Den var en del av markeringa av 100 år med kirke på Svalbard. Konfirmentene var med i forberedelser og gjennomføring på en måte som det virkelig står respekt av, koret Tundradundrene sang og en stor kontingent fra Svalbard Folkehøgskole hadde øvd salmer og var tydelig tilstede i messa. Det er svært mye arbeid med en slik TV-produksjon, men med et profftt og hyggelig team fra NRK Troms som kjenner kirkerommet fra før, ble det en givende opplevelse for alle involverte.

Sammen med Longyearbyen blandakor – Kullstrupene hadde vi en flott musikk-gudstjeneste første søndag i advent, med framføring av "I denne søte juletid", en julekantate av Arne Dagsvik. Den markerte også slutten av 100-årsmarkeringa.

Like før jul kom det nye smitteverntiltak som gjorde at Longyearbyen skole avlyste sine gudstjenester, kun Svalbard folkehøgskole gjennomførte sin julegudstjeneste siden de er en kohort og vi kunne lukke kirka for dem.

Julaften valgte vi på grunn av begrensingene å invitere til to korte utendørsgudstjenester ved Svalbard kirke. Med stemningsfull lyssetting og god lyd, kunne de 100 som fikk plass innenfor markeringene på hver gudstjeneste, oppleve saksofonkvartett, solosang og piano. En julaften for minnebøkene med klarvær og salmesang i lyset fra hodelampene.

Første juledag valgte vi å invitere til lesning av juledagstekster på forskjellige språk inne i Svalbard kirke. "Et barn er oss født" lød på 10 forskjellige morsmål, og mellom lesningene sang vi "Stille natt" på tilsvarende språk. Å sitte sammen, se inn i ansiktene som kommer fra så mange steder, lytte til ordene og musikken – og virkelig erfare at Ordet tok bolig iblant oss og binder oss sammen; det er virkelig å feire jul på 78 grader nord.

b. Erfaringer knytta til å være fleksibel kirke

Også 2021 ble et krevende år på mange måter. Det er krevende logistisk å stadig gjøre om på planer: Hva gjelder av retningslinjer, hva kan gjennomføres, hvor og hvordan. Alt må gjennomtenkes og planlegges. Det ble selvsagt enklere da vi fikk flytte tilbake til kirka før sommeren. Men særlig første halvår med bruk av Huset som innendørs gudstjenestested betyr det flytting av stoler, ta med lydutstyr, døpefont, salmebøker, nattverdsett, og alt annet som trengs. Det har vært avgjørende med god assistanse fra Lokalstyrets kulturhusteknikere og kultursjef, som har stilt utstyr og

kompetanse til disposisjon, i stor grad frivillig. Det har også utfordret oss til en tydelighet på at å lage gudstjeneste er noe vi gjør sammen, det må mange hender til, og frivillige må organiseres godt for at det skal fungere. Både kirkeråd og konfirmanter har tatt nye oppgaver og løsninger på strak arm.

Men det slår også positivt tilbake – byens befolkning legger merke til at vi ikke bare reduserer og stenger ned, men tar tak gjør det beste ut av alt. Døper unger inne og ute og inviterer til markering av 1. mai på byens torg.

Det er ingen tvil om at ustabiliteten knytta til både pandemi og refundamentering har gjort noe med virksomheten vår og tilhørighet til kirkebygget og dermed kirka. Det var særlig utfordrende for speiderne, Polargospel og konfirmantene som måtte flytte rundt første halvår. Også kontakten mellom kirkerommet og elevene ved Svalbard Folkehøgskole ble borte. Det vi ser, er at bevisstheta om at det faktisk er mulig å samles til gudstjeneste både tirsdager og søndager, at noe faktisk foregår fast i kirka, vil det ta tid å bygge opp igjen.

c. Digitale erfaringer

Siden vi i stor grad kunne opprettholde et jevnt gudstjeneste- og aktivitetstilbud ved å flytte utendørs, og finne andre arenaer tilpasset retningslinjene, har vi ikke satset på digitale overføringer. Vi strømmet en begravelse fra fastlandet til kirkas peisestue. Det var ei viktig erfaring av hvordan det går an å delta og oppleve fellesskap i sorgen.

Vi har fortsatt lagt vekt på å bruke digitale flater som annonser i Svalbardposten, kirkas nettside og Facebook-side mye mer aktivt enn tidligere. Denne økte synligheta er viktig når ting kan endres på kort varsel.

d. Besøk til andre bosetninger

Soknepresten på Svalbard skal følge opp alle bosetninger på Svalbard. De ulike bosetningene (Barentsburg, Svea, Ny-Ålesund, Hopen, Bjørnøya, Hornsund) blir hovedsakelig besøkt i førjulstida sammen med Sysselimesteren. Dette er en etablert og viktig tradisjon. I 2021 ble dessverre alle juleturene avlyst pga omikron. Både vi og bosetningene var selvsagt skuffet over dette, men sikkerhet går først. Vi skulle også besøkt overvintrerne på Austfjordneset fangststasjon.

Selv om besøket til Barentsburg kommer på nyåret, det knyttes til 6. januar og får preg av både jul og nyttår, tar vi det med her: Det var andre året besøket til Barentsburg ble kansellert. Dette er vanligvis et besøk det knyttes store forventninger til både hos ungene i Barentsburg og Polargospel. Vi vet at pandemien har vært ei svært vanskelig tid i Barentsburg. Folketallet har gått ned, det er mange færre barn på skolen. Vi vet at de ønsker og trenger mer kontakt enn det har vært mulig å skape i denne tida.

Den polske forskerstasjonen Hornsund besøkes også vår og høst sammen med katolsk prest fra Tromsø.

Ny-Ålesund får også lengre besøk over 4-5 dager. Soknepresten hadde et svært nyttig besøk sammen med Bedriftshelsetjenesten i mars 2021. Dette gir god tid til kontaktarbeid med de ulike stasjonene, utvikle samarbeidet med Kings Bay, samtaler med beboerne, samt invitere til gudstjeneste. I mars viste Ny-Ålesund seg fra sin aller vakreste side, der vi hadde kveldsgudstjeneste i solnedgang ved den gamle

kirkeklokka, en stor opplevelse for alle som deltok, uansett språk. Det er et godt og åpent samarbeid med Kings Bay som bekoster besøkene våre og med Norsk Polarinstitutt som koordinerer forskningsprogrammene i Ny-Ålesund. Vi opplever at de ser på Svalbard kirke som en viktig og naturlig ressurs i håndteringen av psykososiale og eksistensielle utfordringer.

Svalbard Kirke betaler reiseutgiftene til både den katolske og den russisk-ortodokse presten som besøker Svalbard. Med en økende tilstedeværelse av utenlandske borgere i de norske bosetningene, er det et viktig anliggende at vi opprettholder tett samarbeid med den katolske og den ortodokse kirke. Denne åpne økumeniske praksisen er en integrert del av vår selvforståelse som kirke.

e. Beredskap- og krisearbeid

Svalbard Kirke har gode samarbeidsrelasjoner med Sysselmesteren, Longyearbyen Sykehus og Longyearbyen Lokalstyre. Kompetansedeling i lokalsamfunnet er nødvendig for å ivareta de ulike utfordringene. Samarbeidet har vært særlig viktig og omfattende med tanke på smittevernsituasjonen lokalt og nasjonalt.

Kirkas stab er velkomne på vaffellunsj hver fredag på sykehuset, det gir et godt utgangspunkt for samhandling at vi vet om hverandre, kjenner både ansikt og navn. Det blir også lettere å anbefale folk å ta kontakt.

Svalbard kirke er med i Sysselmesterens beredskapsråd. Rådet har en viktig koordinerende og rådgivende funksjon.

Kirke kan brukes som pårørendesenter og er et sentralt møtested når krise oppstår. Kirkas ansatte er både samtalepartnere og rådgivere i møte med de berørte og i kontakt med media. Soknepresten er del av Sysselmesterens LRS-plan.

Svalbard Kirke er en del av Lokalstyrets psykososiale kriseteam og skal være tilstede ved evakuerings- og pårørendesenteret ved evakueringer i forbindelse med f.eks. rasfare i bynære områder.

Kompetanseutvikling i sorg- og krisereaksjoner, og selvmordsforebyggende kurs i samarbeid med Vivat og Longyearbyen Lokalstyre, har vist seg å være viktig og nyttig satsing. Dette bør vedlikeholdes. Men vi har måttet avvente nye initiativ.

I oktober 2021 ble det avholdt en stor MRO-øvelse (Mass Rescue Operation) med involvering av alle partene i beredskaps- og krisehåndteringsarbeidet i Longyearbyen. Scenariet var brann i en passasjerbåt nord på Spitsbergen. Svalbardhallen ble tatt i bruk som evakueringssenter hvor sokneprest og diakoniarbeider gikk inn i krisehåndteringen som del av psykososialt kriseteam. Læringspunktene var mange, både med tanke på organisering lokalt, ledelse, utforming av lokalene. Psykososialt kriseteam har hatt sin egen oppsummering av øvelsen.

f. Diakoni

Den diakonale tenkningen i Svalbard Kirkes arbeid tar utgangspunkt i Den norske kirkes diakoniplan og satsingsområdene.

Kirke deltar på ulike arenaer med omsorg og omtanke, vi ønsker å være våken og åpen for nye satsingsområder og møter med mennesker. Miljø, klima og globale perspektiv er integrert og er med på å skape engasjement og opplevelse av både lokal og global tilhørighet; det er kirkas vesen, kropp og identitet.

Flere av salgsproduktene i peisestua er kjøpt inn fra nasjonale og internasjonale organisasjoner, som arbeider med å gi en meningsfull hverdag til mennesker som av ulike grunner sliter med å oppleve mestring og se positive resultater i dagliglivet. Pågående byggearbeider og pandemisituasjonen reduserte omsetningen av produktene i 2021.

Vi utfordres stadig og lærer nye måter å møte mennesker på. Vi møtes ofte utendørs både på tur og med gudstjenestesamlinger, blant annet ved kirkas hytte. Hyppig annonsering på kirkens nettsider og Facebook-side, har vist seg å gi gode muligheter til å opprettholde kontakt.

I juni 2021 ble det invitert til en temakveld "Svalbard kirke - åpen for 52 nasjoner?" I vårt internasjonale lokalsamfunn er kirka åpen hele døgnet, et åpent, hellig rom alle mennesker kan oppsøke både i sorg og glede. Enhver kirke har som målsetning å være en brobygger, uavhengig av nasjonalitet, kjønn og alder.

Som en direkte følge av temakvelden ble det i løpet av høsten ble det etablert et månedlig tilbud «Chill'n spill», en åpen sosial spillekveld, hovedsakelig for ungdommer i videregående, Svalbard folkehøgskole og studentene ved UNIS. Svalbard kirke har gått til innkjøp av en rekke brettspill og legger til rette for kveldene. Mens ei gruppe på fire ungdommer fra VGS og Folkehøgskolen inviterer, annonserer og driver tiltaket. Soknepresten er tilstede på disse kveldene for kontakt og samtale.

Samtaletilbud gis for øvrig av soknepresten og diakoniarbeideren. Oppfølging av samtaler og personer skjer fortløpende og uten ventetid.

Når det gjelder studentene på UNIS, har det vært liten kontakt også i 2021 pga smitteforebyggende tiltak ved universitetssenteret. Den etablerte kontakten fra januar 2020 med samskipnaden i Tromsø med tanke på samarbeid om psykososial oppfølging, samtaletilbud og gjensidig informasjonsutveksling videreføres. Våren 2021 ble det klart at isolasjonen studentene hadde levd i hele vinteren, hadde blitt svært belastende. Sammen med samskipnaden inviterte kirka til pølsegrill i sjøkanten, noe som ble tatt godt imot. Høsten 2021 inviterte vi UNIS-studentene en søndag til åpen vaffelkveld i peisestua for å bli kjent med den åpne kirka og oss som jobber der. Dette er et tiltak vi bør legge inn i kalenderen ved starten av hvert semester, siden det er svært få studenter som er ved UNIS mer enn ett semester.

Det er også et spørsmål om en mer formalisert kontakt med UNIS med tanke på prestetjeneste for studentene, bør ses på.

Frivillige

Kirkemøtet for Den norske kirke hadde frivillighet oppe som tema høsten 2020. Det er nødvendig med ei stadig gjennomtenkning og refleksjon over praksis over hvordan vi inviterer til engasjement og deltakelse. Kirken er i sitt vesen frivillig og oppstår i fellesskapet. Svalbard kirke produserte høsten 2020 en liten brosjyre som beskrev og inviterte til frivillighet som en måte å bli inkludert i Longyearbyen på. Dette sporet følges og utvikles.

Frivillighet og dugnad spiller en viktig rolle i Longyearbyen, både som et sosialt lim, og bidrar samtidig til en form for sosial status. Det er likevel et faktum at ikke alle har

mulighet eller ressurser til å drive med frivillig innsats. Å kunne knytte frivillighet sammen med et arrangement, vil kunne virke inkluderende og være en ressurs for den enkelte, samtidig med å ta ansvar i en institusjon som vi alle tilhører hvis vi vil.

Svalbard Kirke fokuserer på frivillighet både i det praktiske, miljøskapende arbeidet i kirka og i forbindelse med ulike arrangement. Det kan være som medhjelpere/medliturger i gudstjenestene og ved å være aktivt til stede ved større kriser. Medlemmer i Svalbard kirkeråd er aktive bidragsytere, særlig i forbindelse med planlegging og gjennomføring av jubileet «100 år med kirke på Svalbard». Konfirmanter og speidere deltok på Kirkens Nødhjelps årlige fasteaksjon og NRK TV-aksjonen som i 2021 foregikk digitalt.

I 2021 var det rundt 50 personer som gjorde frivillig innsats i Svalbard kirke. Foreldre til speidere, konfirmanter og i barnekoret Polargospel, bistår i arbeidet. Smitteverntiltak, registrering ved arrangement og hjelp med å overholde tiltakene, har vært konkrete bidrag også dette året.

Ved besøk av russisk-ortodoks og katolsk prest, bidrar det russiske og filippinske miljøet med praktiske ting og tilrettelegging. Pandemien innskrenket muligheten for denne type samhandling.

Svalbardbutikken COOP, sponser flere av kirkens arrangement, særlig for barn og unge, også det årlige internasjonale gjestebudet i desember. Gjestebudet ble avlyst også i 2021 grunnet pandemien.

Andre vedvarende utfordringer i frivillighetsarbeidet, er den stadige "turnover" i befolkninga, som gir uforutsigbarhet og utfordrer stabilitet og kontinuitet. Det åpner også muligheter for nytt engasjement.

g. Trosopplæring

Svalbard kirke har en egen trosopplæringsplan fra 2017. Den er et viktig verktøy for arbeidet blant barn og unge i Longyearbyen. Det er viktig for oss at det vi tilbyr av trosopplæring henger sammen med det totale tilbudet til barn og unge, også i et forebyggende perspektiv. Svalbard kirke er derfor igjen representert i Forebyggende forum ved soknepresten.

Statistikk oppmøte kontinuerlige tiltak barn og unge

Aktivitet	Møter		Frammøte		Snitt	
	2020	2021	2020	2021	2020	2021
Polargospel	31	34	510	408	16	12
Speidere	42	30	920	520	22	17
Konfirmanter	31	30	440	405	13	13
Babysang	20	28	448	395	22	14

Til tallene:

Polargospel: inkluderer familiegudstjenester, opptredener,

Speidere: vandrere og stifinnere hver annen uke

Konfirmanter: vår 2021 16 stk, høst 2021 11 stk

Babysang inkluderer både voksne og barn.

Svalbard Kirkes speidergruppe

Svalbard Kirkes speidergruppe ble i 2021 drevet av 2 foreldre og 2 frivillige voksne. Speidergruppa er et tilbud for barn i 4.trinn og oppover. Speiderne driver forebyggende og holdningsskapende arbeid, i tillegg til at det gis ledertrening til de eldste. Det er ingen medlemskrav for kjønn eller ferdigheter, og aktivitetene er i liten grad konkurransepreget.

Speiderarbeidet er et godt tilbud for dem som ikke er aktive i idrett og kulturskoleaktiviteter. Fokus settes på samhold, vennskap, mestring av friluftsliv og speiderferdigheter, samt nærhet til mennesker og natur. Organisatorisk tilhører gruppa Troms krets av Norges KFUK-KFUM-speidere.

Speiderne har i utgangspunktet mange av sine møter utendørs, og kunne derfor gjenoppta sine aktiviteter tidlig, selv om restriksjoner var strenge også i deler av året. Mangelen på egnet lokale har vært utfordrende i 2021, og et eget lokale står fortsatt høyt på ønskelista.

I 2021 lå medlemstallet i vårsemesteret på 20 speidere. Mange flyttet til fastlandet i løpet av sommeren og ved oppstart høsten 2021, var det 12 speidere. Det har vært ukentlige møter, både ute og inne. For Svalbard Kirke er arbeidet et stort og viktig satsningsområde og diakoniarbeideren assisterer særlig med bestillinger og økonomi.

Speidergruppa får lokal støtte gjennom ordninger i Longyearbyen Lokalstyre, Frifonds-midler og annen økonomisk støtte. Egenandeler er med på å finansiere turer/leirer på fastlandet.

Polargospel

Polargospel er et kortilbud til barn fra 3. klasse og oppover. Koret har i 2021 bestått av ca 20 medlemmer i vårsemesteret og 6-7 på høsten. Den store nedgangen skyldes i hovedsak omlegging av treningstider i Svalbardhallen for de tilbudene som er mest attraktive for denne aldersgruppa. Polargospel er Longyearbyens eneste barnekor og er et viktig kultur- og trosopplæringstiltak som favner bredt. Det er viktig for oss i fortsettelsen å legge til rette for at flere får anledning til å delta, for eksempel gjennom mer prosjektorienterte øvelser.

Polargospel deltar jevnlig på egne og eksterne arrangementer. I 2021 deltok Polargospel på alle familiegudstjenestene, under solfestmarkeringen i mars, sang under jubileumsmiddagen i forbindelse med kirkejubileet. Årets juletur til Barentsburg, julekonsert og juletreffest ble koronaavlyst. Et plaster på såret ble opptreden på Mollkameratenes julekonsert i Kulturhuset.

I vårsemesteret var øvelsene i Galleri Svalbard pga byggearbeidene. Gleden var stor da Polargospel kunne være vertskap for Kroken Tweens fra Tromsø og synge Svalbard kirke åpen igjen siste helg i mai både med konsert og familiegudstjeneste. Koret ledes av en frivillig dirigent fra Folkehøgskolen og vår kirkemusiker.

Konfirmantarbeidet

16 konfirmanter fulgte undervisningen høst/vår 2020/2021 og 14 ble konfirmert søndag 15. september. Selve konfirmasjonsdagen ble utsatt fra palmesøndag, som den tradisjonelt er, til høsten grunnet koronasituasjonen. 11 konfirmanter starta opp høsten 2021 og skal konfirmeres palmesøndag 2021.

Konfirmanttida går over to semester i Svalbard kirke.

Forberedelsene er lagt opp som ukentlige samlinger hvor konfirmantene hentes fra skolen, spiser et enkelt fruktmåltid med staben og så har undervisning som våren 2021 ble lagt til Huset eller det midlertidige kirkekontoret. Undervisningen følger års- og semester-planer. I tillegg til dette deltar konfirmantene i TV-aksjons innsamling i oktober og i Kirken Nødhjelps fasteaksjon før påske.

Igjen utfordret koronasituasjonen til kreativitet: fasteaksjonen hadde både digital innsamlingsbøsse, vi fikk låne et butikklokale i Lompensenteret til to dagers pop-opp butikk med selvlagede bakervarer, litt loppemarked og loddsalg. Innsamlingsresultatet ble rekordhøye 51.000,- inkludert budrunde på påskehelg på Kirkehytta. Det førte til at soknepresten måtte hoppe i havet. Hyggelig at det kunne skje sammen med en glad gjeng morgenbadere direkte på TV2s morgensending.

Konfirmantene deltar fø på minst åtte gudstjenester i konfirmanttiden. De deltar som medhjelpere på minst en av disse. Konfirmantene hadde i juni 2021 en langhelg i Oslo hvor vi besøkte flere diakonale og kulturelle institusjoner som Kirkens Bymisjon, 22-julisenteret, Roseslottet og Oslo domkirke. Denne turen er av stor betydning for å bli kjent med et større og mer sammensatt Norge, bli eksponert for storbyens utfordringer, og ikke minst tilbringe mye tid sammen. Turen ble ledet av sokneprest, kirkemusiker/trosopplærer og to frivillige foreldre.

Forhåpentligvis vil høstens tv-sendte Allehelgensgudstjeneste stå igjen som et godt minne fra konfirmasjonstida for ungdommene. Innsatsen var stor, enten det gjaldt å øve inn tekst, dele ut nattverd eller lage fakkeltog for NRK.

Babysang

På tross av pandemi og byggearbeid, klarte vi å gjennomføre babysang 28 ganger i 2021; vårsemesteret møttes vi i Longyearbyen folkebibliotek. Fra høsten har vi vært i kirkas peisestue. Foreldre med barn fra 1 måneders alder – 1 år møtes til prat, lek og babysang i en times tid.

Foreldre får høre om tiltaket når de kontakter oss om dåp, via helsestasjonen og gjennom andre. Det har vært svært godt oppmøte etter at vi begynte å dele informasjon mer aktivt og bevisst hver uke gjennom ulike facebook-sider.

7-10 barn og minst like mange voksne er nå vanlig oppmøte, og vi har hatt kontakt med godt over 20 barn og foreldre i løpet av året. Vi ser at folk knytter kontakt seg imellom og at tiltaket er brobyggende og inkluderende for nye familier i byen. Dette er også et godt møtested for oss som kirke, og skaper for eksempel en naturlig samtale om dåp.

Utdeling av 2-4-6-årsbøker

Alle familier med barn i aktuell alder får invitasjon i posten, i tillegg til annonse i avisa, nettside og på Facebook. Vi ser på mulighetene for å knytte noen enkle samlinger til bøkene, i tillegg til at vi knytter innholdet i i gudstjenesten til boka som deles ut. Nytt i 2021 var en egen «Førsteklasses-samling» en lørdag for skolestarterne med utdeling av 6-årsbok.

2-årsbok: 18 inviterte / 6 møtte

4-årsbok: 19 inviterte / 8 møtte

6-årsbok: 24- inviterte / 6 møtte

h. Samarbeid med skole og barnehager

Samarbeidet med **Longyearbyen skole** er sentralt for Svalbard Kirke. Det fungerer godt både ved enkelthendelser og mer faste gjøremål.

De faste, tradisjonelle gudstjeneste før jul, ble avlyst grunnet pandemien. Men i en liten lomme mellom forebyggende smittetiltak, fikk vi gjennomført den årlige julelunsjen, «julekarbis» for lærerne.

Kontakten har vært god også med **barnehagene**. I adventstiden rakk diakoniarbeideren bare å gjennomføre en adventsstund i en barnehage, før gult nivå ble innført. Julespillet/julevandringen for barnehagene ble gjennomført i starten av desember. 51 barn og voksne ble tatt med på en reise tilbake i tid til Jesu fødsel. Både barn og voksne deltok aktivt som gjeter, vismenn, Maria og Josef og engler.

Samarbeidet med **Svalbard Folkehøgskole** har preget kirkas liv på en positiv måte, blant annet som bidragsytere på kirkas salmekveld på Huset. I løpet av året har vi hatt flere viktige kontaktpunkter for elever og lærere, som månedlige morgensamlinger, kveldssamlinger, julegudstjeneste. Flere avtalte gudstjenester våren 2021 måtte avlyses pga korona. Soknepresten har etablert et samarbeid med assisterende rektor og planlegger aktivitet sammen, som deltakelse på ulike samlinger og at de ulike linjene på sikt skal bidra inn mot barne- og ungdomsarbeidet vårt. Her har vi en god start med en elev som dirigerer Polargospel. De forskjellige linjene ved folkehøgskolen benytter også Kirkehytta i Todalen etter avtale.

Det er viktig for oss at de får konkrete erfaringer med at kirka er her også for dem det året de bor i Longyearbyen, enten de ønsker en samtale med presten, vil ta initiativ eller henge i peisestua under Chill'n spill, være med på gudstjenester eller andre arrangement som setter de i kontakt med lokalbefolkninga.

i. Kultur

Kultur har vært et satsingsområde for Den norske Kirke og for Svalbard kirke de siste årene. Det er et godt etablert samarbeid med ulike festivaler som Blues- og Jazzfestivalen, Solfestuka og de siste par årene også Litteraturfestivalen. I tillegg arrangeres det flere egne konserter og temamøter i kirka. Men 2021 ble et unntaksår også for kulturen, blant annet måtte den tradisjonelle julekonserten utgå pga plutselig innstramminger i desember.

Polarjazz ble avlyst i 2021, mens Arctic Chamber Music Festival ble flyttet til høsten og nedskalert, Solfesten 8. mars måtte kun foregå utendørs. I forbindelse med Longyearbyen Litteraturfestival hadde vi en spennende forfattersamtale med Maria Kjos Fonn i kirkas peisestue. Blues'n hadde sin tradisjonelle kirkekonsert samme dag som det var NRKs TV-aksjon. Det viste seg at det var folk nok i byen til å fylle både konsert og auksjonslokale.

Salmekonserten «Salmer i polarnatten» har etablert seg som et godt besøkt arrangement. Sammen med julekonserten i desember løfter det de lokale kulturuttrykkene inn i kirkerommet. I år var begge arrangementene lagt til Huset, men julekonserten ble avlyst på kort varsel. Begge disse arrangementene er med å knytte bånd mellom det frivillige kulturlivet og kirka; alle byens kor er med, ulike band og artister øver inn hhv salmer og julemusikk. Dette er store musikalske produksjoner som ikke er mulig uten den musikalske kompetansen vi har i kirkemusikeren vår, samt at Lokalstyret stiller med teknisk assistanse og utstyr. I 2021 ble det presentert en ny Svalbardsalme under salmekvelden. I forbindelse med 100-årsmarkeringen inviterte vi til salmekonkurranse. Se ellers eget punkt for jubileumsprogrammet.

Vår kirkemusiker er musikalsk leder av Polargospel. I tillegg dirigerte han Longyearbyen Blandakor, damekoret Tundradundrene og satt i komiteen for solfestuka.

j. Klima

Som verdens nordligste kirke har Svalbard Kirke et eget ansvar for å sette søkelyset på klimasituasjonen. Det er her vi ser konsekvensene av klimaendringene raskest, vi har det tett inn på kroppen.

Klimasituasjonen og det sårbare Arktis er et fokus som tydeliggjøres både i konfirmantarbeid, gudstjenester og i temamøter. Dette er også den tematikken som oftest går igjen når vi møter internasjonal presse.

k. Presse

Det har gjennom år vært et stort fokus på Svalbard Kirke fra både nasjonal og internasjonal presse, i 2021 ble det naturlig nok mindre. Men 100-årsmarkeringen fikk oppslag i Dagen, High North News og NRK. Soknepresten er fast bidragsyter i P1+ sin morgensending og kontaktes jevnlig av NRK radio. Lokalt har Svalbardposten særlig fulgt opp arbeidet med refundamentering av kirka, gjenåpning av kirka, kirkejubileet, samt utegudstjenestene.

IV Drift

Svalbard kirkes drift skiller seg fra andre menigheter ved at alt lokalt ansvar ligger på soknepresten. Det er ingen arbeidsdeling med en kommunal kirkeverge. Det lokale kirkerådet har stort handlingsrom og lite formelt ansvar i og med at kirkeloven ikke gjelder på Svalbard.

Planarbeid er derfor viktig både i et kortere og lengre perspektiv i ei virksomhet som svarer på behov i et omskiftelig samfunn. Både nytilsatte og vikarer får en mappe og en gjennomgang av hvilke planer som gjelder slik at de skal være mest mulig forberedt på sine oppgaver. Planarbeidet er både en forebygging og hjelp til mestring av den enkeltes oppgaver.

Strategiplan - Hovedmål

Svalbard Kirke tilslutter seg den strategiske plan for Nord-Hålogaland Bispedømme. I hovedsak samsvarer strategiene i Svalbard Kirke med den regionale strategien, med et fokus på Svalbards egenart.

Svalbard Kirkes kjerneverdier er å være

- Åpen
- Raus
- Diakonal
- Våken

Satsingsområder

Svalbard Kirke satser på å videreutvikle egenarten som verdens nordligste kirke, med særlig fokus på det sårbare livet både blant mennesker og i naturen.

Kultur er en prioritert oppgave. Svalbard Kirke vil særlig utforske kulturens brobyggende muligheter i et mangfoldig samfunn som vårt.

Diakoni er kirkas hjerteslag og kroppsspråk. Den diakonale tenkninga er blitt mer bevisstgjort i Svalbard Kirke de siste årene. Dette arbeidet vil fortsette, med et særlig fokus på endringene i Svalbardsamfunnet og hva det betyr for diakonien.

Gudstjenesten er et sentralt samlingssted i ei kirke. De siste årene har vi fokusert på mer involvering av frivillige i forbindelse med gudstjenestene. Dette arbeidet vil vi fortsette med. Likedan hvordan vi arbeider med inkluderende språk og praksis.

Satsingsområder for Svalbard Kirke:

- Trosopplæring
- Gudstjenesteliv
- Diakoni
- Kultur
- Klima og miljø

V Blikk framover – pågående prosesser

Ny kirkegård i Longyearbyen:

Etter store sørpeskred i oktober 2016, ble kirkegården stengt for nye (urne)graver og et omfattende arbeid starta for å anlegge ny kirkegård på et sikkert sted. LPO arkitekter har hatt oppdraget med planprosess, det ledet fram til et vedtak i Lokalstyret i juni 2021. Vi har satt prosessen med byggesak, prosjektering, utforming og opparbeiding på vent i påvente av finansiering. Vi hadde et håp om at Statsbudsjettet for 2022 som ble framlagt i oktober 2021 skulle inneholde godt nytt for kirkegården. Men det var ikke tilfelle.

Justisdepartementet fikk i november 2020 tilsendt et budsjettinnspill via Kirkerådet med ei ramme på 3 millioner. Mange har vært engasjert for at Longyearbyen skal kunne ha en kirkegård igjen i løpet av 2022, seks år etter skredet. Men det ser nå ikke ut til å bli realitet. Det ble tatt kontakt med både Sysselmester, Lokalstyrets leder og Kirkerådet i forbindelse med Statsbudsjettet, uten at vi fant en vei inn.

Likevel: Vi er trygge på at både politikere og embetsverk ser at beboere på Svalbard fortsatt skal ha rett til å gravlegges her, slik forskriften slår fast. Både Lokalstyre og Sysselmester var tungt inne i de første rundene av prosessen, og støtter det pågående arbeidet. Men finansiering må komme utenfra.

Framtidig økonomistyring av Svalbard kirkes lokale økonomi:

Det siste året har Kirkerådet arbeidet konkret med opprettelsen av en lokal stiftelse for å håndtere Svalbard kirkes lokale økonomi, inkludert eierskap av Kirkehytta. Arbeidet er like ved å bli sluttført. Svalbard kirkeråd vil bli oppnevnt som styre i stiftelsen. Slik blir det tettest mulig sammenheng mellom lokal virksomhet og ansvar. Kirkerådet har benyttet Ernst&Young i denne prosessen.

Fortsatt renovering av Svalbard kirke ut 2022:

Våren 2020 ble arbeidet satt i gang med ny pæling av kirka for oppretting og stabilisering av bygget. Dette arbeidet ble sluttført i mai 2021. I neste faste skal vinduer og tak skiftes, dette vil etter planen skje etter sommeren 2022. Vi ser også fram til å endelig kunne få montert det nye glassmaleriet i alterpartiet som er laget av kunstneren Veslemøy Nystedt Stoltenberg. Det har nå stått lagret i tre år.

Det er ingen tvil om at det blir bra til slutt – og det ser vi fram til, men det er heller ingen tvil om at det påvirker både arbeidsforhold og tar ressurser, slik alt gjør.

V Årsregnskap: Kommentar årsregnskapet 2021

Svalbard er verdens nordligste kirke. Den er del av Tromsø domprosti og Nord-Hålogaland bispedømme. Svalbard kirke har som mål å være en åpen, raus, diakonal og våken folkekirke. Kirkebygget står åpent hele året og staben er i beredskap når det gjelder større og mindre kriser og hendelser. Her står vi i nært samarbeid med Sysselmesteren, Beredskapsrådet og Longyearbyen Lokalstyre.

Som døgnåpen kirke gis et viktig tilbud til fastboende og tilreisende. Svalbard kirke har i sitt mandat å følge opp alle bosetningene på Svalbard. Kirkens stab er med Sysselmesteren på julebesøk til bosetningene. I tillegg besøkes Ny- Ålesund jevnlig og den polske forskerstasjonen vår og høst sammen med katolsk prest fra Tromsø. Svalbard kirke dekker utgiftene for både katolsk og ortodoks prest når de besøker hhv Hornsund og Barentsburg.

Vurdering av vesentlige forhold i 2021:

Finansieringen av Svalbard kirke kommer gjennom kapittel 0001 i Justisdepartementets Svalbardbudsjett for 2021. Tilskuddet skal bl.a. dekke husleie for kirka, lønnsutgifter, vikarutgifter, varer og tjenester som kirka står for i arbeidet sitt, drifta av tjenestebil, snøskuter og leie av helikopter. Tilskuddet blir overført som et øremerket beløp til Den norske kirke v/Kirkerådet.

Den økonomiske situasjonen for Svalbard kirke har vært god og tilskuddet fra Justisdepartementet har så langt dekket utgiftene og gitt et godt grunnlag for forsvarlig drift av Svalbard kirke. Men vi ser at ved uforutsette økninger, investeringer og hendelser, er det lite slingsmonn. Vi veksler derfor mellom noe mer- og mindreforbruk årene mellom.

Avvikene vi ser i 2021 med et mindreforbruk på 384.000, er særlig knytta til tre faktorer: tilbakeføring av for mye betalt strøm i 2020, forsikringsoppgjør for kondemnert snøskuter fra 2020, samt tilskudd fra bispedømmets OVF-midler til jubileumsfeiring. Det var planlagt å benytte en del av dette bla til oppgradering av lysanlegg i kirkerommet, samt inventar til kirkas prestebolig, men det lot seg ikke realisere i 2021, og skyves til 2022. Vi får derfor et planlagt merforbruk i 2022.

Sammen med Sysselmester, Lokalstyre og Kirkeråd vil vi starte arbeidet med en særskilt bevilgning for å realisere ny kirkegård i Longyearbyen. Hittil har planarbeidet vært dekket av mindreforbruk.

Koronarelaterte økonomiske konsekvenser:

Svalbard kirke har ikke måttet gå til innskrenkninger eller permitteringer, har ikke noe mindreforbruk ut over mindre utgifter til kirkekaffe o.l. Vi har ikke søkt noen kompensasjons- eller stimuleringsordninger som følge av koronasituasjonen.

På utgiftssiden vi måttet bekoste frakt av el-flygelet, samt intensivere annonsering.

Longyearbyen, 16. februar 2022

Siv S. Limstrand (sign)

Sokneprest på Svalbard

Årsrapport 2021 - kap. VI

Budsjettgruppe 1 - Drift

Tildeling til lønn og drift i budsjettgruppe 1 var i 2021 på til kr. 5.600.000, tilsvarende tilskuddet fra Justis- og beredskapsdepartementet til Den norske kirke.

Totalt ble det kostnadsført kr. 5.216.000, som gir et mindreforbruk på kr. 384.000.

Mindreforbruket utgjør 6,86 % av tildelingen.

	Regnskap	Budsjett	Avvik
	31.12.2021	31.12.2021	
Budsjettgruppe 1 - Driftsregnskapet			
Inntekter	-251	-	251
Tilskudd/varekjøp	-	-	-
Lønnskostnader	2 332	2 428	96
Andre driftskostn	3 135	3 321	186
Sum budsjettgruppe 1	5 216	5 749	533
Samlet tildeling budsjettgruppe 1		5 600	
Avvik budsjett mot tildeling, budsjettgruppe 1			-149
Avvik regnskap mot tildeling, budsjettgruppe 1			384

Det var i budsjettet for 2021 lagt inn et planlagt bruk av akkumulert mindreforbruk fra tidligere år (egenkapital) med kr. 149.000, slik at samlet budsjetttramme var kr. 5.749.000.

Kontoklasse 3 – Inntekter viser merinntekter på kr. 251.000.

- mottatt OVF-midler fra Nord-Hålogaland bispedømmeråd til Svalbard Kirke 100 år (kr. 150.000)
- forsikringsoppgjør kondemnert snøskuter (kr. 81.000)

Kontoklasse 5 – Lønnskostnader viser et mindreforbruk på kr. 96.000.

- lavere vikarkostnader

Kontoklassene 6, 7 og 8 – Andre driftskostnader (drifts- og reisekostnader) viser et samlet mindreforbruk på kr. 186.000.

- lavere husleiekostnader (avregning/tilbakeført byggestrøm i fbm. ombygging kirka)
- høyere kjøp av fremmede tjenester
- lavere reisekostnader

Budsjettgruppe 2 - Tilskudd

Svalbard Kirke disponerer ikke over tildeling under budsjettgruppe 2 – Tilskudd.

Akkumulert mindreforbruk:

Svalbard Kirke har gjennom mindreforbruk tidligere år (2017 - 2020) opparbeidet seg en egenkapital på totalt kr. 150.000.

	Akkumulert "beholdning" pr 01.01.21	Mer-/ mindreforbruk 2021	Akkumulert "beholdning" 31.12.21
Akkumulert mer-/mindreforbruk			
Akkumulert i budsjettgruppe 1	150	384	534
Akkumulert i budsjettgruppe 2 og 3	-	-	-
Sum budsjettgrupper	150	384	534

Dette forutsetter at Svalbard kirke får beholde akkumulert mindreforbruk i sin helhet.